



МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з травня 1928 року

№7-8 (3071-3072)

П'ятниця,
27 грудня 2024 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

ЗІ СВЯТОМ!



Шановні колеги!

Щиро вітаю вас із Різдвом Христовим та Новим Роком!

Минає ще один рік, сповнений викликів і випробувань, які принесла війна. Уже третій рік наша країна відстоює свою свободу, незалежність і майбутнє. Кожен з нас на своєму місці щодня докладає зусиль для того, щоб допомогти наблизити довгоочікувану Перемогу. Ми працюємо, навчаємо, лікуємо, підтримуємо один одного – і саме це робить нас сильнішими.

Дякую кожному з вас за стійкість, професіоналізм та людяність. Ви – опора нашого університету та майбутнє української медицини.

У ці святкові дні бажаю вам міцного здоров'я, душевного спокою та родинного тепла. Нехай Новий рік принесе нашій країні довгоочікуваний мир, а кожному з вас – здійснення мрій і нові можливості для розвитку. Віримо в нашу Перемогу, віримо в Україну, віримо в себе! Зі святами!

Валерій М'ясоєдов,
ректор Харківського національного медичного університету

«МИ ХОЧЕМО, ЩОБ МЕДИЧНА ОСВІТА ЗАВЖДИ БУЛА В ТОПІ»



7 грудня 2024 р. Харківський національний медичний університет з візитом відвідали Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко, начальник Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов, заступниця голови ХОВА Олена Логвинова та голова Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я Альона Благовещенська.

Пан Ляшко провів зустріч з колективом медичного університету, під час якої було підписано контракт з новообраним ректором ХНМУ Валерієм М'ясоєдовим. Віктор Кирилович також подякував Валерію Капустнику за його діяльність на посту ректора Харківського національного медичного університету, збереження колективу і якісне надання освітніх послуг.

Звертаючись до представників медичного вишу, Міністр перш за все подякував за те, що колектив у складних умовах прифронтового міста продовжує навчати і розвивати медичну освіту.

«Ми хочемо, щоб медична освіта завжди була в ТОПі, щоб діти хотіли йти навчатися на медика, щоб університети розвивалися, тому не можемо собі дозволити, щоб індикатори і рейтинги наших університетів не покращувалися з року в рік. Коли ви зробили свій вибір у вересні, то засвідчили, що хочете рухатися командно на чолі з лідером, якого обрали, і вам нести від-

повідальність за досягнення цих індикаторів», – наголосив Віктор Кирилович.

Олег Синегубов зазначив, що вибори в медичному виші пройшли демократично, виказав упевненість, що колективу університету під силу вирішення викликів, які стоять перед медичною освітою у підготовці висококваліфікованих спеціалістів, розв'язанні актуальних проблем системи охорони здоров'я.

Зі свого боку Валерій М'ясоєдов підкреслив, що колектив медичного університету чудово розуміє, що медицина – це стратегічний напрям, який дає можливість вижити нації. «Якщо медицина буде розвиватися, як планується Урядом, Міністерством, Обласною адміністрацією, то майбутнє є в країні, нашого регіону та університету. Я хочу подякувати колективу однодумців, колективу Харківського національного медичного університету за те, що довірили таку високу посаду, і вбачаю завдання і своє, і університету в тому, щоб освіта була якісною, щоб наука була результативною, допомога була на користь місту, області й країні, адже завдяки цьому може бути результат і завдяки цьому може бути виправдано існування медичних університетів. Щиро дякую кожному, будемо працювати!», – запевнив новопризначений ректор ХНМУ.

Вікторія Захаревич



Колектив ХНМУ щиро вітає Валерія М'ясоєдова з призначенням на відповідальну посаду ректора Харківського національного медичного університету! Бажаємо Валерію Васильовичу невичерпної енергії, принциповості, наполегливості, великих здобутків на цій відповідальній посаді, а підґрунтям плідної професійної діяльності нехай буде прояв великої довіри і підтримки однодумців.

Нехай роки керівництва університетом принесуть нові перемоги, впевненість у правильності обраної мети та енергію для її досягнення.

ШЛЯХ ДО ЯКІСНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ ТА ЯКІСНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ



11 грудня 2024 р. у Львові відбулася конференція, присвячена розвитку міжнародного медичного партнерства. Ініціатива була започаткована торік під патронатом Summit of First Ladies and Gentlemen за підтримки першої леді Олени Зеленської. Тоді 25 українських лікарень отримали «побратимів» у різних країнах світу для обміну досвідом та кращими практиками. За рік роботи вдалося об'єднати 21 країну світу – 36 українських та 43 закордонні медичні установи.

З привітанням до учасників заходу звернулася перша леді Олена Зеленська. У роботі конференції взяли участь Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко та голова комітету Верховної Ради Михайло Радучкій. На заході було представлено досвід співпраці українських лікарень із лікарнями країн-партнерів.

Зазначено, що «зміцнення міжнародного медичного партнерства дає можливість українським медикам обмінюватися досвідом із закордонними колегами, а медичній сфері – розвиватися на всіх рівнях. Отриманий досвід буде імплементовано у передові практики надання медичної допомоги українським пацієнтам».

Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко і ректор Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького Орест Черемис презентували дворічний експериментальний проєкт на базі ЛНМУ.

Як зазначив Віктор Ляшко, основна ідея експериментального проєкту – збільшення практичної частини навчання та реальна автономія закладу. Для цього Львівський національний медичний університет перетворюється у державне некомерційне підприємство та матиме дуальний статус: закладу вищої освіти та закладу охорони здоров'я. Медуніверситет отримує автономію у розпорядженні коштами, отриманими за підготовку фахівців, виконання наукових досліджень та надання медичних послуг у рамках Програми медичних гарантій.

На базі клінічних кафедр уперше в Україні буде діяти університетська лікарня. Для того щоб поєднати ролі ви-

кладача та лікаря, університет матиме право відступати від кваліфікаційних характеристик посад. Науково-педагогічні працівники здійснюватимуть медичну практику не менше 20 годин на тиждень, а медичні працівники братимуть участь в освітньому процесі. Обов'язковим є залучення студентів до надання медичної допомоги під керівництвом лікаря за умови інформованої добровільної згоди пацієнта. Практична підготовка становитиме не менше 15 академічних годин на тиждень.

«Університет має право залучати до надання медичної допомоги та навчання іноземних спеціалістів без нострифікації диплома та проходження інтернатури. Сьогодні для цього маємо неабияку можливість, адже ініціатива міжнародного медичного партнерства є інструментом, який дозволяє вибудовувати горизонтальні партнерства на рівні медзакладів, реалізовувати кращі світові практики в Україні та залучати передових фахівців.

Сьогодні до сфери управління МОЗ належить 15 закладів вищої медичної освіти, де навчається понад 50 тис. студентів. Робимо все, аби крок за кроком підхід до освітнього процесу змінився, і те, що зараз ми реалізуємо як експериментальний проєкт, стало звичним. Адже це єдиний шлях до якісного навчання майбутніх медиків, а отже і якісної медичної допомоги загалом», – наголосив пан Міністр.

Ще одна тема, якій приділили увагу під час конференції, «Синергія заради здоров'я: об'єднуємо зусилля для глобальних змін».

Харківський національний медичний університет на конференції представляли ректор Валерій М'ясоєдов та голова ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» Катерина Тополюк, яка як спікерка взяла участь у панельній дискусії заходу «Роль студентського самоврядування у покращанні медичної освіти».

За матеріалами Центру медіакомунікацій ХНМУ

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

ГОЛОВА ДЕРЖАВИ ПРИВІТАВ СТУДЕНТСТВО ЗІ СВЯТОМ



16 листопада 2024 р. у Києві відбувся урочистий захід до Міжнародного дня студента, організований Експертною радою студентства закладів вищої освіти.

У заході взяв участь Президент України Володимир Зеленський, а також Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Корнієнко, заступник Керівника Офісу Президента України Олена Ковальська, голова підкомітету з питань вищої освіти Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій Юлія Гришина, Міністр молоді та спорту України Матвій Бідний, Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий та Державний секретар КМУ Олександр Ярема.

З боку ХНМУ до події долучився секретар голови ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» Артем Притула.

Під час виступів представники влади наголосили на тому, що студентство – це не лише майбутнє держави, але й сьогоднішня, рушійна сила позитивних змін у суспільстві.

Голова держави привітав студентство зі святом і наголосив, що молодь є майбутнім нашої країни. Окремо Володимир Зеленський подякував студентам, які боронять Україну на фронті.

Цей захід вкотре засвідчив, що українська молодь – неймовірна сила, яка здатна змінювати майбутнє на краще.

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА НАГОРОДИВ СТУДЕНТІВ ХНМУ



18 листопада 2024 р. з нагоди Міжнародного дня студента відбулося нагородження активної молоді міста з понад 20 закладів вищої освіти.

Ігор Терехов висловив студентам вдячність за їхній внесок у розвиток Харкова навіть у складні воєнні часи, а також побажав успіхів у навчанні та досягненнях у майбутньому. За активну громадянську позицію, високі досягнення в навчанні, участь у науковій і громадській діяльності, формування інтелектуального потенціалу України міський голова оголосив подяку понад 60 студентам харківських вишів. Серед них і здобувачі освіти Харківського національного медичного університету: Марія Черкашина (I медичний факультет) та Артем Притула (II медичний факультет). Також за вагомий внесок в освіту та розвиток у такі непрості часи було нагороджено представників адміністрації.

Крім того, призначено стипендії Харківського міського голови «Обдарованість» у 2024/2025 навчальному році:

- Алесі Нартовій – студентці II медичного факультету, за успіхи у навчально-дослідницькій та пошуковій діяльності;
- Ірині Ярмач – студентці IV медичного факультету, за добрі показники у навчальній діяльності та високі спортивні досягнення.

У другій частині урочистостей відбулося інтерактивне змагання «Інтелект-батл», в якому взяли участь дві команди з Харківського національного медичного університету.

Вітаємо наших студентів з визнанням їх досягнень, бажаємо не зупинятися на досягнутому і завжди прагнути більшого!

За матеріалами Центру медіакомунікацій ХНМУ

МАЙБУТНЄ НАШОЇ МЕДИЦИНИ І КРАЇНИ

Напередодні Міжнародного дня студента здобувачі освіти медичного вишу традиційно були відзначені за досягнення в різних видах своєї діяльності.



Так, за відмінні успіхи у навчанні, активну участь у житті університету, натхненні ініціативи та внесок у спільний розвиток грамоти отримали найактивніші студенти, які стали справжніми лідерами та прикладом для своїх однолітків.

На початку святкового заходу до студентів із вітальним словом звернувся проректор з наукової роботи Валерій М'ясоєдов: «Це свято нагадує всім, що молодь і студентство завжди йде як авангард у боротьбі за справедливість, як авангард у розбудові суспільства, тому мені особливо приємно вітати майбутнє нашого університету, нашої медицини і нашої країни». Пан проректор підкреслив, що ми переживаємо трагічні часи, проте наша країна дивиться в майбутнє, і насамперед очима молодих людей, адже відбудувати країну можна лише на підґрунті знань.

Під час урочистого нагородження Валерій М'ясоєдов вручив грамоти кращим студентам «За відмінні успіхи у навчанні» та «За вагомий внесок у науково-дослідній роботі», помічник ректора Іван Летік відзначив активістів «За активну громадянську позицію», декани медичних та стоматологічного факультетів – «За активну волонтерську діяльність», «Краща спортивна молодь» та «Краща творча молодь».

Завершила захід своєю промовою-вітанням студентів голова ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» Катерина Тополюк, а також до вітання приєднався заступник голови ППО ХНМУ Владислав Грицьков.

Вітаємо та дякуємо всім учасникам заходу, бажаємо подальших успіхів у навчанні та професійному розвитку!

Вікторія Захаревич

НАУКОВИЦЬ ХНМУ ВІДЗНАЧИЛИ ГРАМОТАМИ



20 листопада 2024 р. у Харкові відбувся захід, присвячений Всесвітньому дню науки в ім'я миру та розвитку. У заході взяли участь міністр освіти та науки Оксен Лісовий, начальник ХОВА Олег Синегубов, міський голова Ігор Терехов, заступниця голови Харківської обласної ради Валерія Дзюба, голова наглядової ради ХНМУ академік НАНУ Володимир Семиноженко та інші почесні гості.

У ході заходу присутні презентували ключові аспекти реформи в науковій сфері та нагородили українських науковців, у тому числі колег з нашого університету. Почесною грамотою Харківської міської ради нагороджено завідувачку кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Ірину Князькову. Грамотою Харківської обласної ради нагороджено завідувачку кафедри інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб та фтизіатрії Катерину Юрко.

У рамках заходу також було представлено експозицію наукових розробок, у тому числі набори магнітного хірургічного інструменту (малий, великий, ендоскопічний) для видалення сторонніх тіл. Співавторами розробок від ХНМУ та Військово-медичного клінічного центру Північного регіону стали завідувач кафедри хірургії №4 Віталій Макаров і професор кафедри, полковник м/с Володимир Негодуйко.

ПРЕДСТАВНИЦЯ ХНМУ ОТРИМАЛА ПРЕМІЮ МОЛОДИХ УЧЕНИХ



Докторантка кафедри гістології, цитології та ембріології Наталія Мар'єнко стала лауреатом премії Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України для молодих учених ім. професора Петра Перемержка. Премія присуджується молодим ученим за роботу в напрямку гістології, цитології та ембріології.

Пані Наталія отримала нагороду за збірник ілюстрацій «Гістологія, цитологія та ембріологія: атлас для практичних занять» (науковий керівник – проф. Олександр Степаненко).

Вітаємо пані науковицю та бажаємо подальших творчих здобутків!

ВІТАЄМО МОЛОДИХ РОЗРОБНИКІВ!



Харківські лікарі – представники Харківського національного медичного університету перемогли на IT Arena-2024 з AR-технологією eXtra Vision.

Владислав Калюжка та Микита Маркевич здобули перше місце на цьогорічній IT Arena із розробкою eXtra Vision, за допомогою якої медики мінімізують помилки в нейрохірургії завдяки технології доповненої реальності. На основі MR-технології (mixed reality) лікарі мають змогу проєктувати КТ- та МРТ-знімки одразу на пацієнта через окуляри.

Вітаємо молодих учених з гідною відзнакою їх розробки!

ВІТАЄМО КОЛЕГ З ВІДЗНАКОЮ!



Указом Президента України Національну премію України імені Бориса Патона 2024р. за роботу «Мультимодальні технології в торако-абдомінальній хірургії в умовах сучасної війни» в колективі співавторів отримали співробітники кафедри хірургії №4 Харківського національного медичного університету:

- завідувач кафедри професор Віталій Макаров;
- доцент кафедри, начальник Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, полковник медичної служби Едуард Хорошун;
- асистент кафедри, заступник начальника Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, полковник медичної служби Сергій Шипілов.

Вітаємо наших колег та бажаємо ще більших досягнень!

ВІТАЄМО СТИПЕНДІАТКУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ!



Студентка III медичного факультету Анастасія Сосницька нагороджена стипендією Президента України за перемогу на фінальному етапі конкурсу-захисту МАН у секції «Історія України» та подякою Харківського міського голови за здобуті нагороди в галузі історії та правознавства на Всеукраїнському і міжнародному рівнях.

Вітаємо Анастасію та бажаємо подальших досягнень!

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

ПРАКТИКА – ОСНОВА ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ



У жовтні студенти 4-го курсу III медичного факультету розпочали проходження практичної підготовки в Університетській клініці ХНМУ.

Університетська клініка – це основна потужна клінічна база університету, де студенти мають змогу закріпити знання і уміння, отримані при вивченні внутрішньої медицини та хірургії з подальшим удосконаленням практичних навичок, а також ознайомитися з організацією лікувальної справи та умовами роботи.

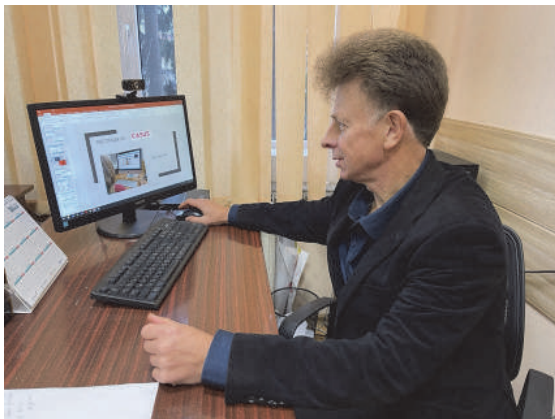
Перед студентами з привітальним словом виступив директор Університетської клініки Євген Сінко, наголосивши, що найбільш ефективною практична підготовка під час навчання в медичному виші є саме в лікарнях, а також ознайомив з роботою лікувального закладу.

Далі студенти розподілилися по робочих місцях та розпочали практичні заняття у відділеннях.

Уже в перший день практики вони відпрацьовували відповідні навички з практичної підготовки, а саме ознайомлення з медичною документацією, проведення консультації пацієнтів за їхньої згоди, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування тощо.

ОПАНОВУЄМО НАВИЧКИ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ

Продовжується практична підготовка у студентів 4–5-х курсів на клінічних базах, де вони мають змогу безпосередньо біля ліжка хворого опановувати навички своєї майбутньої професії.



Так, студенти 4-го курсу I медичного факультету в гібридному форматі згідно з розкладом АСУ розпочали проходження

на виробничій практиці у Миській клінічній лікарні №2 ім. проф. О.О. Шалімова.

Попри складні умови війни, керівництво університету та викладачі постійно адаптують свою діяльність до нових викликів та впроваджують актуальні механізми щодо забезпечення знань відповідно до якості надання освітніх послуг.

На прикладі одного заняття з практичної підготовки доцент кафедри ВМ №3 та ендокринології Володимир Федоров продемонстрував дистанційну частину заняття з виробничої практики, під час якого представив платформу CASUS. Доступ до неї надали колеги з Німеччини в рамках проекту Ukraine Digital – Clinical Reasoning in Medical Education.

Робота на платформі CASUS дозволяє розвивати у студентів клінічне мислення, послідовно проводити діагностику та диференціальну діагностику, визначати лікувальну тактику для кожного віртуального пацієнта.

На платформі завантажено більше 100 сценаріїв віртуальних пацієнтів українською мовою та більше 200 сценаріїв англійською мовою.

Отже, навіть у такий складний період наші викладачі намагаються наблизити клінічне навчання до реальних виробничих умов.

Антоніна Замазій,
керівниця відділу виробничої практики

МУЗЕЙНИЙ ФОНД

ВІДНОВЛЕННЯ НАУКОВИХ ПРЕПАРАТІВ МУЗЕЮ АНАТОМІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Світ науки сповнений видатних учених, які зробили значний внесок в історію. Одним із них є член-кореспондент Академії медичних наук України, учень В.П. Воробйова, професор Микола Сергійович Кондратьєв, відомий своєю роботою у галузі анатомії та фізіології, зокрема у вивченні вегетативної нервової системи.



Одним з його видатних наукових досягнень є наукова праця «Вчення про іннервацію шлунка у людини», опублікована в 1937 році. Ця праця лягла в основу подальших досліджень у галузі нейробіології та функціональної анатомії.

За його керівництвом було видано першу збірку наукових праць Одеського державного медичного інституту «Морфологія вегетативної нервової системи», яка узагальнила результати досліджень, проведених співробітниками кафедри. На базі своїх наукових досліджень професор Кондратьєв, працюючи на кафедрі анатомії ХМІ

(ХНМУ), виготовив унікальний препарат вегетативної нервової системи за макро-мікроскопічним методом Воробйова.

На жаль, оригінальний препарат, який тривалий час зберігався у фондах навчального музею кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії з часом втратив свій первісний вигляд та навчальну цінність. Під керівництвом завідувача кафедри професора Ігоря Колісника та асистента Михайла Лютенка було прийнято рішення про реставрування препарату за допомогою методу макро-мікроскопічного препарування. Реставрацію було доручено виконувати здобувачці освіти II курсу стоматологічного факультету Лілії Шнейдерович.

В умовах військового часу відбувається процес реставрування в безпечному приміщенні кафедри. Для зменшення відчуття запаху формаліну була проведена спеціальна обробка препарату, а також за авторською методикою підготовлений підкладочний матеріал – шовк, який тонкими смужками підкладався під відпрепаровані професором Кондратьєвим нерви та вегетативні сплетіння.

Така реставрація надає можливість зберегти та повернути навчально-наукову цінність унікальному препарату, який не має аналогів в жодному музею світу. Це стане відзнакою непереможного духу дослідника та видатного вченого професора Кондратьєва, чий відкриття і дослідження продовжують надихати нас і досі в ці складні часи та вірити в скорішу Перемогу України!

Ігор Колісник, завідувач кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії

ЕФЕКТИВНИЙ ОБМІН ЗНАННЯМИ ТА ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ

Здобувачі освіти І медичного факультету 2-го курсу нещодавно взяли участь у гібридному занятті з анатомії людини.

Заняття проходило під керівництвом завідувача кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії професора Ігоря Колісника та асистента Михайла Лютенка. Особливість заняття полягала в тому, що частина студентів була присутня в навчальній кімнаті кафедри, а інші приєдналися до заняття онлайн. Це дозволило кожному взяти участь у навчанні незалежно від місця перебування.

Тема заняття охоплювала будову та функції довгастого мозку, а також його межі та роль у регуляції життєво важливих функцій організму і циркуляції спинномозкової рідини. Справжнім захопленням для здобувачів освіти стало те, що під час очної частини заняття вони мали змогу працювати з натуральними анатомічними препаратами головного мозку людини. Викладачі підготували низку препаратів, на яких студенти могли наочно вивчати структуру головного мозку, тримати їх та детально оглядати.

Для здобувачів освіти, які приєдналися до заняття онлайн, було організовано пряму трансляцію з детальним поясненням та демон-

страцією препаратів. Завдяки цьому вони могли уважно стежити за процесом, ставити запитання та отримувати відповіді в режимі реального часу. Це дозволило забезпечити повноцінну участь кожного здобувача навіть за відсутності у навчальній кімнаті.

Після основної частини заняття студенти, які були присутні очно, поділилися своїми враженнями від можливості наживо працювати зі справжніми анатомічними препаратами, що допомогло їм краще зрозуміти будову мозку. Онлайн-учасники також активно долучалися до обговорення теми, ставили запитання, а викладачі пояснювали кожну деталь. Після огляду натуральних препаратів професор Колісник провів консультацію з особливостей будови стовбурової частини головного мозку, звертаючи увагу на ситуаційні задачі Крок 1 за даною темою.

Заняття пройшло у приємній атмосфері співпраці, забезпечивши ефективний обмін знаннями та практичними навичками, що зробило його корисним як для очних, так і для дистанційних студентів.

За матеріалами кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТА З ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

У навчальному процесі кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології активно використовується гібридний формат навчання.

Так, асистентка кафедри Тетяна Рогачова проводить практичні заняття з внутрішньої медицини в університетському Симуляційному центрі, де студенти, що перебувають у місті, мають можливість безпосередньо взаємодіяти з матеріалом, а ті, хто навчається віддалено, можуть приєднатися до занять онлайн через відеозв'язок Google Meet.

Цей формат дозволяє поєднати переваги традиційного навчання із сучасними технологіями, забезпечуючи доступність та інтерактивність. Студенти можуть ставити запитання в реальному часі, обговорювати клінічні випадки та отримувати практичні навички незалежно від їхнього місцезнаходження.

Ми віримо, що цей підхід сприятиме кращому засвоєнню матеріалу та підготовці спеціалістів за тих умов, у яких нам доводиться працювати.

За матеріалами кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології

СИМУЛЯЦІЙНА ОСВІТА

ПЕРШИЙ НА МІСЦІ ПОДІЇ – ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА



На базі Симуляційного центру ННІ якості освіти ХНМУ 50 майбутніх лікарів – здобувачів вищої медичної освіти пройшли навчання в межах реалізації проекту Еразмус+ «Симуляційна медицина та сценарій-орієнтоване навчання з надання невідкладної медичної допомоги» (SimS).

Заняття тривали впродовж 5 тижнів і включали в себе проходження сценаріїв-брифінгів на платформі Open Labyrinth, відпра-

цювання набутих практичних навичок у складних стимуляційних сценаріях-кейсах, які були розроблені учасниками проекту – науково-педагогічними працівниками за фахом «Медицина невідкладних станів та клінічна психологія» трьох українських медичних ЗВО, у тому числі ХНМУ.

Практичне відпрацювання набутих навичок та компетентностей під час тематичних сценаріїв «Перший на місці події – екстрена медична допомога» відбувалося в спеціально обладнаній аудиторії Симуляційного центру ХНМУ із застосуванням устаткування, придбаного за фінансової підтримки проекту SimS. Важливим елементом тренінгів стала демонстрація вмінь з надання психологічної підтримки постраждалим, а також проведення реанімаційних заходів як базових, так і за розширеним протоколом з використанням спеціального обладнання та ліків.

Проходження тестування до і після відпрацювання практичних сценаріїв дає можливість майбутнім лікарям відстежувати особистий професійний зріст та глибину опанування національних клінічних протоколів, а тренерам проводити дебрифінг з визначенням ролі проекту в освітньому процесі.

БАЗОВА ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА



На базі Симуляційного центру ННІ якості освіти ХНМУ відбувся тренінг «Базова екстрена медична допомога» (БЕМД) під патронатом Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Головною метою БЕМД було підвищення спроможності медичних працівників, які здійснюють перший контакт з пацієнтом, надавати якісну допомогу, використовуючи стандартизований підхід до розпізнавання та лікування невідкладних станів. Цей тренінг впроваджено у більш ніж 60 країнах світу.

З метою підтримки національного розгортання симуляційного тренінгу БЕМД у Харківському регіоні 24 медичних фахівці пройшли навчання під керівництвом 6 досвідчених тренерів.

Тетяна Меркулова, директорка Симуляційного центру ХНМУ

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО

МОЖЛИВІСТЬ ІМПЛЕМЕНТУВАТИ СУЧАСНІ ЄВРОПЕЙСЬКІ
ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

З 13 по 17 жовтня 2024 р. відбувся робочий візит делегації ХНМУ у складі проректора з науково-педагогічної роботи Максима Хаустова, завідувачки кафедри медицини катастроф та військової медицини Юлії Волкової та начальниці відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи Оксани Васильєвої до м. Прага (Чеська Республіка). У рамках продовження міжнародного медичного партнерства під час цього візиту було підписано меморандум про співпрацю ХНМУ з Чеським інститутом технологій охорони здоров'я (ЧІТОЗ) терміном на 5 років.



Делегація відвідала фабрики з комплектації медично-евакуаційного транспорту «Mobile Medical Solutions» та виробництва медичних ліжок «LINET» у передмісті Праги. Продукцією цих відомих європейських виробників нещодавно обладнано три інтерактивні класи первинної допомоги у Симуляційному центрі ННІЯО. Потужності виробництв вражають: сучасне медичне обладнання

постачається з конвеєрів цих фабрик до 120 країн світу, але у вересні 2024 р. за підтримки чеського уряду та керівництва ЧІТОЗ Харківський національний медичний університет отримав обладнання як гуманітарну допомогу від цих виробників безкоштовно. Це надало змогу вже сьогодні імплементувати сучасні європейські технології в навчальний процес у ХНМУ.

Симуляційна медицина є важливою ланкою, що поєднала військову і клінічну медицину в умовах війни в Україні. Саме ця теза була однією із важливих складових на глобальному безпековому заході «Форум сил майбутнього (FFF) 2024», що розпочався у Празі 16 жовтня під патронатом президента та уряду Чехії. FFF-2024 проходив у тісній співпраці зі збройними силами та силами безпеки, НАТО, EDA та іншими міжнародними організаціями, які взяли активну участь у заході. На форумі розглядалися останні тенденції та потреби у сфері оборони та безпеки з метою сприяння активній взаємодії між країнами-партнерами, міжнародними організаціями, збройними силами та правоохоронними органами, приватним сектором та науковими колами по всьому світу.

Представники ХНМУ також долучилися до участі у форумі, під час якого вони мали нагоду зустрітися з радницею Урядового уповноваженого з питань відбудови України та керівницею комунікацій Офісу президента Чеської Республіки Маркеттою Рехаковою, а також з мером Харкова Ігорем Тереховим. На відкритті заходу пан Ігор наголосив, що Чехія з перших днів війни проявила себе справжнім другом України та нашого міста. Допомога чеського уряду, громадських організацій, бізнесу у сферах медицини, теплоенергетики та транспорту була і є для Харкова ключовою. І сьогодні вкрай важливо, щоб ця співпраця продовжувалася.

Наприкінці свого перебування у Празі делегація ХНМУ відвідала Центральний військовий шпиталь, а також Симуляційний центр та Інститут фізіології Карлова Університету. Під час перебування у цих закладах були досягнуті попередні домовленості щодо подальшої співпраці з Харківським національним медичним університетом.

За матеріалами відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи

МІЖНАРОДНЕ СТАЖУВАННЯ

ТИЖДЕНЬ ПЕРСОНАЛУ В ЯГЕЛЛОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ



Подія відбувалася у Кракові з 21 по 25 жовтня на базі Ягеллонського університету, який є учасником альянсу «Una Europa», і була присвячена темі застосування ШІ для професійного розвитку. Провідні європейські дослідницькі університети об'єдналися в унікальний альянс «Una Europa» з метою створення дійсно транснаціонального європейського середовища – Університету майбутнього.

На відкритті заходу представники 12 великих університетів Європи та 3 українських поділилися досвідом використання ШІ, а також своїми побоюваннями щодо впровадження технологій ШІ у професійну діяльність.

Харківський національний медичний університет представили завідувачка кафедри епідеміології професорка Тетяна Чумаченко і начальниця відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи доцентка Оксана Васильєва. Пані Тетяна поділилася досвідом використання ШІ в науково-дослідницькій роботі кафедри епідеміології, у т. ч. при виконанні міжнародних грантових проєктів IMPRESS_U та WRAIR. Пані Оксана подякувала організаторам «Una Europa Staff Week» за запрошення ХНМУ долучитися до цієї події, а також зазначила, що не варто боятися використання ШІ у професійній діяльності – це сучасно. Також представниці нашого вишу подякували всім країнам ЄС за підтримку України в боротьбі за перемогу.

Під час проходження стажування представниці ХНМУ взяли участь у роботі практичних інтерактивних сесій з креативного розвитку та використання інструментів ШІ. Також вони відвідали бібліотеку та історичний музей Ягеллонського університету і навіть перемогли в командному змаганні під час проведення дружньої вікторини «Una Europa» разом з представницями Лейденського та Мадридського університетів. Учасники 7 команд відповідали на різні питання в наступних категоріях: «ШІ», «Навколо світу», «Я люблю Польщу», «Краків – це чудово» та «Музика», а головним призом для переможців вікторини були брендові світлиоти від Ягеллонського університету.

Такі міжнародні заходи завжди сприяють професійному розвитку учасників, а також допомагають встановити нові міжнародні контакти для подальшої співпраці між університетами.

За матеріалами відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА

СТИПЕНДІЇ ГІДНОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ХНМУ



У жовтні 2024р. в Харківському національному медичному університеті відзначили День захисників і захисниць України та День українського козацтва. Так, було проведено міжнародний захід у гібридному форматі, присвячений врученню сертифікатів Литовсько-Української стипендії Гідності для майбутнього української медицини 11 здобувачам освіти медичного вишу, які втратили батьків-військовослужбовців у ході війни з рф. Ініціатором створення цієї стипендії став виконавчий директор Литовського фонду IPOKRaTES, голова Центру загальної педіатрії, клініки дитячих захворювань медичного факультету Вільнюського університету професор Арунас Валиуліс.

Захід відкрила проректорка з науково-педагогічної роботи Ірина Лещина: «Діяльність університету, життя Харкова та наша з вами незламність стоїть на міцних плечах наших захисників та захисниць. Проте ми не самотні в нашій боротьбі, адже наші міжнародні партнери підтримують Україну, Харків і наш університет, і це робить нас ще сильнішими». Пані Ірина висловила щирі слова подяки всім литовським колегам за їх незламну підтримку України, наших здобувачів освіти та плідну співпрацю з нашим університетом.

Професорка кафедри педіатрії №3 та неонатології Ольга Белоусова підтримала теплими словами отримувачів стипендії та розповіла про зворушливу виставку в литовському парламенті, що відбулася минулого тижня, – історії українських дітей, чий життя обірвала російська агресія. До створення цієї експозиції у Вільнюсі долучилися професор Арунас Валиуліс та українська Платформа пам'яті Меморіал за підтримки українських і литовських науковців та політиків.

Запрошений гість заходу – заступник голови правління Ради Старійшин Харківщини та співавтор міжнародного проєкту «Абетка. Світ без війни» Микола Товстяк презентував аудиторії англomовний ролик, у якому діти України звертаються до всіх інших країн та просять почути і побачити, що відбувається зараз із ними. Пан Микола подарував отримувачам стипендії свою авторську книгу «The ABC of My Country Ukraine» з особистим підписом, а також попросив передати один примірник видання до Вільнюського університету.

Начальниця відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи Оксана Васильєва висловила подяку всім учасникам заходу та зазначила, що підтримати харківських отримувачів стипендії Гідності приїхали представники Збройних сил України, та надала слово начальнику медичного пункту, капітану медичної служби, асистенту кафедри професійних хвороб Дмитру Молотягину: «Сьогодні мої побратими-військові – це наш меч, а лікарі – це наш щит, вони всі разом захисники і захисниці наших життів. Я вдячний своїм учителям, що знайшов свою місію в житті. Щиро вітаю своїх наставників із сьогоднішнім святом. Слава нашим захисникам, слава Україні!», – висловив напутні слова студентам вишу пан Дмитро. Від Студентського самоврядування за презентацією про громадську та волонтерську діяльність студентства ХНМУ під час війни виступила Марія Черкашина.

Наприкінці заходу професор Арунас запевнив, що підтримка українських здобувачів освіти Литовським фондом IPOKRaTES та співпраця Вільнюського університету з Харківським національним медичним університетом продовжуватиметься і надалі.

Шана і глибока подяка усім Героям України за можливість жити та працювати у вільній країні, а також міжнародним партнерам за їх підтримку!

За матеріалами відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи

МІЖНАРОДНИЙ ВІЗИТ

ВАЖЛИВІ КРОКИ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ



З 24 листопада по 1 грудня 2024р. фахівці ХНМУ, які задіяні в реалізації ОПП «Протезування-ортезування» магістерського рівня, Микола Литвиненко, Олександр Попенко та Любов Рисована ознайомились із системою вищої освіти майбутніх фахівців з протезування-ортезування у провідному навчальному закладі північної Європи Jönköping University та з системою надання послуг з протезування-ортезування у Швеції у складі делегації Protez Hub.

Під час візиту проведено низку важливих зустрічей, а саме з шведським лікарем Класом Хултлінгом, засновником фон-

ду «Spinalis», представниками «Team Olmed», «Assistive device clinic», а також з різними організаціями та підприємствами, які дотичні до надання послуг протезування-ортезування та реабілітації у Швеції.

Надзвичайно корисним стало знайомство та співпраця з одним із керівників магістерської програми з протезування-ортезування в університеті Йончепінга Nerrolyn Ramstrand та її командою. За підсумками цієї зустрічі розглядалось питання підписання меморандуму про співпрацю між нашими університетами та ще багато активностей.

Зазначений вище захід важливий у рамках приведення нашої ОПП до вимог нещодавно затвердженого стандарту вищої освіти зі спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» другого магістерського рівня.

Особливе враження справили сучасні технології, які активно впроваджуються у виробництво протезів та ортезів. Делегація ХНМУ змогла побачити, як гармонійно поєднуються класичні методи та інноваційні рішення, що відкривають нові горизонти для медичної галузі.

Цей надзвичайно цінний досвід стане важливим кроком для вдосконалення нашої ОПП і розвитку напрямків цифровізації та інноваційних технологій у протезуванні та ортезуванні. Разом ми продовжуємо рухатися вперед до нових висот у медичній освіті!

Безмежно вдячні Антоніні Кумці та команді ProtezHub, SwecareFoundation, JonkopingUniversity, Fillauer за неймовірну якісну організацію заходу, а також всім учасникам делегації від України за цікаве та фахове спілкування.

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

ОСІННЯ ШКОЛА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ



Команда Харківського національного медичного університету у складі Ірини Лещиної, Інни Чухно, Олени Літовченко, Андрія Бондаренка, Анни Журавльової та Світлани Іванченко взяла участь в «Осінній школі медичної освіти», що відбулася в м. Ужгород 9–12 жовтня 2024 р.

Школа організована Україно-Швейцарським проєктом «Розвиток медичної освіти», який реалізується Швейцарським інститутом тропічного та громадського здоров'я й фінансується Швейцарським агентством з розвитку і співробітництва, спільно з Ужгородським національним університетом, у партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України та Маастрихтським університетом (Королівство Нідерланди).

Програма школи стосувалася актуальних на сьогодні питань розвитку і забезпечення якості вищої медичної освіти, була цікавою, насиченою та різноплановою.

Основними спікерами та панелістами стали Джанет Грант, Вім Гроот, Младена Качурець, Михайло Винницький, Андрій Бутенко, Олена Єременко, Сергій Калініченко, Тетяна Черниш, Олена Ігнацук, Матвій Хренов, Володимир Ходоровський, Орест Сувало, Ольга Бершадська, Наталія Старинська, Пітер Сутер, Ренато Галеацці та ін.

Панелістом панельної дискусії «Місток між медичною освітою і практикою» стала проректорка з науково-педагогічної роботи Ірина Лещина.

Захід дозволив порушити і обговорити багато актуальних на сьогодні питань, поділитися досвідом та почути думки стейкхолдерів у сфері вищої медичної освіти, а також надав можливість сформувати ідеї для подальшого розвитку університету.

За матеріалами Центру медіакомунікацій ХНМУ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ХНМУ

ВИЗНАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ТА ВІДДАНІСТІ СПРАВІ

Попри виклики, спричинені війною, Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету продовжує забезпечувати високий рівень обслуговування студентів, викладачів, науковців, залишаючись незмінним осередком знань, культури та підтримки. Бібліотека не лише адаптувала свою діяльність до сучасних реалій, але й продовжує розвиватися, впроваджувати нові технології та методи роботи, а також активно долучається до волонтерської та громадської діяльності.

Нещодавно колектив Наукової бібліотеки здобув низку високих нагород, які стали визнанням його професіоналізму, відданості справі та вагомому внеску в розвиток медичної освіти та науки.

За високий рівень організації бібліотечно-інформаційного забезпечення медичної освіти, науки та охорони здоров'я, корпоративну культуру, патріотизм, мужність, активну громадянську позицію і волонтерську діяльність бібліотеку відзначено Подякою Національної наукової медичної бібліотеки України.

Окреме визнання отримала редколегія бюлетеню «Бібліотекарапєвт», яку нагороджено Подякою Харківського обласного відділення (філії) ВГО «Українська бібліотечна асоціація» за нагоди 10-річчя видання та за вагомий внесок у розвиток бібліотечної журналістики Харківщини.

Особливо приємно відзначити, що завідувачку відділу зберігання фондів бібліотеки Тетяну Костюкевич нагороджено Почесною відзнакою «За відданість бібліотечній справі». Пані Тетяна присвятила бібліотечній роботі 44 роки, 36 з яких у Науковій бібліотеці ХНМУ, 27 років вона очолює відділ зберігання фондів і продовжує працювати навіть у найскладніші для країни часи.

Колектив Наукової бібліотеки ХНМУ вдячний за визнання його роботи й надалі працюватиме задля розвитку бібліотечної справи і на благо нашого університету та країни.

Ірина Киричок, директорка Наукової бібліотеки

ПРОГРАМА ОБМІНУ

ОБ'ЄДНАНІ СПІЛЬНИМИ ЦІННОСТЯМИ



Представниця Студентського самоврядування ХНМУ Софія Шевченко з III медичного факультету взяла участь в Українсько-литовському обміні студентами від Української асоціації студентів у містах Вінниця та Київ.

Головною метою проєкту стала допомога студентській молоді обох країн зрозуміти виклики воєнного часу та обмінятися позитивними практиками у сфері молодіжної політики та вищої освіти, зміцнити співпрацю та партнерства для розвитку студентських ініціатив, спрямованих на подолання наслідків війни, та сприяти поширенню інформації про потреби українських студентів в Україні та Литві.

Упродовж цього обміну Софія відвідала Вінницький державний педагогічний університет, Вінницький національний технічний університет, Національний університет біоресурсів і природокористування України та Київську школу економіки.

Студентські самоврядування цих університетів продемонстрували свою готовність й бажання до подальшої співпраці!

Обмін студентами з України та Литви, які обіймають посади в студентських радах, став платформою для обміну досвідом, ідеями та найкращими практиками у сфері студентського самоврядування. Учасники поділилися своїми досягненнями, викликами та баченням розвитку студентського руху в обох країнах. Важливим результатом обміну стало поєднання зусиль для подальшої співпраці та реалізації спільних проєктів, спрямованих на покращання умов навчання та життя студентів.

«Цей обмін показав нам, що незважаючи на різні культурні особливості ми об'єднані спільними цінностями та прагненнями», – зазначила Софія.

За матеріалами Студентського самоврядування ХНМУ

ЯК КОЛИСЬ У ХАРКОВІ ЖІНКИ ВИБОРОЛИ ПРАВО НА ВИЩУ МЕДИЧНУ ОСВІТУ



В. П. Воробйов серед студенток Жіночого медичного інституту, 1910

У наші часи дівчата становлять більшість з тих, хто вступають до лав університету. Проте так було не завжди – 100 років тому в Харкові жінки буквально виборювали своє право на вищу медичну освіту.

Однією з інновацій, яка широко обговорювалася після скасування кріпосного права, було питання про дозвіл жінкам навчатися в університетах. Однак діючі на той момент університетські статuti практично не давали цьому шансу, саме тому жінки мусили виїжджати за кордон, де, на думку чиновників, могли «бути заражені» вільнудумством.

У 1879 р. з Одеси і два роки потому з Харкова до міністерства народної освіти надійшли клопотання щодо організації в цих містах систематичних Вищих жіночих курсів, що, на жаль, так і не було реалізовано. Проте запит на медичну освіту для жінок вже тоді був доволі високий.

Реформи 1905 р. сприяли розвитку підприємництва, зокрема і у сфері вищої школи. У 1908 р. в Харкові пані Н.І. Нев'янда організувала Вищі жіночі медичні курси, що здобули популярність. На першому і другому курсах викладання було організовано більш-менш задовільно, а починаючи з третього через відсутність лекторів з хірургічної патології, оперативної хірургії, топографічної анатомії, фармакології, загальної патології, клініки та амбулаторії спалахнув скандал.

700 слухачок Вищих медичних курсів писали листи до редакцій місцевих газет і журналів, скаржились до Міністерства народної освіти, але так і не домоглися свого. Далі 344 слухачки звернулись до Харківського медичного товариства з проханням допомоги «не формально, а практично здобути вищу медичну освіту». І от 17 травня 1910 р. правління Харківського медичного товариства ухвалило постанову про організацію (на принципах колегіальності управління й автономії за умови самоокупності) Жіночого медичного інституту.

Головою оргкомітету було обрано В.Я. Данилевського, якому вдалося залучити до викладання досвідчену професуру. 31 жовтня 1910 р. відбулася історична подія – урочисте відкриття Харківського жіночого медичного інституту. Заняття розпочались вже наступного дня. На перших трьох курсах тоді навчалось близько 1000 слухачок.

За свідченням безпосередніх свідків, якість навчального процесу в Жіночому медичному інституті була навіть вищою, ніж на медичному факультеті Харківського університету. Особливо добре викладання було поставлене на кафедрі фізіології, а також на кафедрі анатомії, яку тоді очолював молодий талановитий вчений В.П. Воробйов, на той час не допущений міністерством до завідування кафедрою університету.

Деякі історичні факти свідчать про те, що й громада була вкрай зацікавлена в підготовці лікарки. Так, у газеті «Южный край» від 12 грудня 1910 р. з'явилася замітка «Допомога слухачкам Медичного інституту». У ній повідомлялося, що серед курсисток є нужденні, багато хто з них уже порушив клопотання про звільнення від плати за навчання. Пропонувалося створити спеціальне товариство, метою якого було б надання матеріальної допомоги таким слухач-

кам – організація їдальні, пошук для них дешевих квартир, а також тимчасових робочих місць педагогічного та медичного характеру (репетиторство, догляд за хворими тощо).

У травні 1911 р. в «Харківському медичному журналі» було розміщене оголошення: «Харківський жіночий медичний інститут Харківського медичного товариства має на меті надати особам жіночої статі вищої медичної освіти в обсязі університетського курсу. Курс Інституту – 5-річний. Лекції читають професори університету. Завідування навчальною частиною належить раді професорів. Функціонують уже 1, 2 та 3 курси. З осені поточного року відкривається 4 курс».

За 10 років роботи інститут підготував близько 2000 лікарки. Отримуючи медичну освіту, жінки працювали лікарками, фельдшерками, медсестрами.

Серед відомих його випускниць особливо виділяється випускниця 1918 р. Єлизавета Костянтинівна Приходькова (1892–1975). Ще студенткою, працюючи препаратором на кафедрі нормальної фізіології поряд з Василем Яковичем Данилевським, вона захопилася фізіологією, а після закінчення Жіночого медичного інституту продовжувала працювати під його керівництвом лаборанткою (1918–1919), асистенткою (1920–1929), доценткою (1929–1933), а з 1933 р. – на посаді професора (у 1939 р. захистила докторську дисертацію, а у 1940 р. отримала звання професорки кафедри фізіології). З 1947 р. наступні 19 років Єлизавета Костянтинівна очолювала кафедру нормальної фізіології Харківського медичного інституту, також виконувала обов'язки заступника директора ХМІ з наукової частини. У 1951 р. наукові досягнення Є.К. Приходькової були оцінені Академією наук України обранням її членом-кореспондентом і присудженням почесного звання «Заслужений діяч науки УРСР».

Створення Жіночого медичного інституту – класичний приклад низових феміністичних досягнень, приклади яких ми чимало фіксуємо по всій Європі останньої чверті XIX – першої чверті XX ст. Це досягнення виглядає ще більш вагомим, якщо згадати реалії праці випускниць інституту на початку минулого століття: боротьба з неосвіченістю населення, загибель від заразних хвороб, операції у примітивних умовах, брак медикаментів. Усе це доповнювалося ще й зневажливим ставленням з боку чоловіків – чиновників, колег та інколи і пацієнтів. Лікарки тоді часто працювали з більшим навантаженням, ніж лікарі, і це при тому, що їм навіть не дозволялося називатися лікарями: по «височайшому велінню» вони мусили іменуватися «вченими акушерками». Однак попри все, жінки чудово зарекомендували себе як лідерки в медичних професіях і на різних посадах, переборювали безліч перешкод у своїй діяльності, чуйністю та професійністю здобували повагу і довіру населення.

Наталія Мартиненко,

доцентка кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Матеріал створено в межах проекту «EmpowerHER: просування жіночого лідерства у вищій медичній освіті», що реалізується за фінансової підтримки програми Going Global Partnerships від Британської Ради.

ВИДАТНІ ВЧЕНІ ХНМУ

ЗАСНОВНИК КАФЕДРИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ХНМУ

5 грудня 2014 р. виповнилося 200 років зі дня народження одного з найбільших діячів Харківського університету Д. Ф. Лямбля, який залишив незабутній слід у його історії. Відомий український історик Д. І. Багалій назвав його «найвизначнішим представником науки «анатомія в Харківському університеті, що користувалася європейською популярністю вже до призначення професором у Харкові».

Душан Федорович Лямбль народився 5 грудня 1824 р. в Богемії (Чехія). У 1849 р. він закінчив медичний факультет Празького університету, але ще в 1845 р., будучи молодістю 21-річною людиною, Лямбль виступав як письменник, праці якого стосувалися переважно слов'янських земель, їх мешканців і натуральних багатств.

Першу наукову роботу Д. Ф. Лямбля з патологічної анатомії «Ein neues querverengtes Becken» було надруковано у 1853 р. З того часу, не залишаючи заняття з природознавства, він написав цілу низку дуже цінних статей з нормальної та патологічної анатомії, серед яких є опис відкритих ним кругових волокон у циліарному м'язі.

Досконало володіючи німецькою, французькою, італійською, англійською та російською мовами, Д. Лямбль мріяв про подорож, під час якої можна було б вивчити і зібрати в одне ціле всі ті чудові, рідкісні матеріали з патологічної анатомії, які розкидані по різних європейських музеях. Таку подорож Європою він здійснив у 1856 р. Відвідавши Німеччину, Голландію, Бельгію, Англію, Францію, Італію й Австрію та старанно займаючись у госпіталях та музеях 26 міст, Лямбль видав свій чудовий «Reisebericht», до якого було занесено безліч надзвичайно важливих та цікавих патологоанатомічних спостережень.

Особливим у біографії Д. Ф. Лямбля був період з 1856 по 1860 р., коли він обіймав посаду приват-доцента кафедри патологічної анатомії Празького університету. Тут він організував приватні курси нормальної та патологічної гістології, що привертали увагу великої кількості лікарів, які приїжджали до Праги. У цей період багато хто з російських молодих учених, які готувалися до академічної кар'єри, займалися у Празі під керівництвом професора Д. Ф. Лямбля.

У 1860 р. Д. Ф. Лямбля було призначено на посаду екстраординарного професора на кафедру анатомії в Харківському університеті. Відомий харківський вчений І. П. Скворцов стверджував, що період роботи Д. Лямбля в Харківському університеті був часом розквіту діяльності його кафедр нормальної та патологічної анатомії. Викладання нормальної анатомії значно видозмінилося та було поставлено на ту висоту, якої воно не скрізь сягало навіть за кордоном.

Душан Федорович став активним членом університетської спільноти. Він постійно відвідував засідання факультету та ради і протягом одинадцятирічного перебування в Харкові завжди був одним із найдіяльніших членів у цих засіданнях. Він цікавився не лише тим, що безпосередньо стосувалося його спеціальності та кафедри, але й брав участь в обговоренні більшості питань університету. Його численні «думки», «доводи», «рецензії», «рапорти» завжди сягали солідними відомостями і були засновані на наукових доказах. У 1862 р. професор Д. Ф. Лямбль був офіційним референтом із медичних предметів на Всесвітній виставці в Лондоні. У 1865 р. йому з виробничої потреби було доручено завідування терапевтичною клінікою – і тут Душан Федорович виявив себе з найкращого боку.

Що ж до кафедри патологічної анатомії, своєю появою вона цілком зобов'язана Д. Ф. Лямблю. Після приїзду до Харкова він обійняв посаду професора кафедри анатомії, і на засіданні медичного факультету 20 травня 1861 р. йому «запропонували взяти на себе працю викладати патологічну анатомію», на що Душан Федорович надав свою згоду.

20 грудня 1866 р. за ініціативою Д. Ф. Лямбля медичний факультет звернувся з проханням до Ради університету клопотати про відкриття кафедри патологічної анатомії, включеної статуту 1863 р. до числа кафедр медичного факультету, та про переміщення професора Д. Ф. Лямбля ординарним професором на цю кафедру. Позитивне рішення з цього питання було ухвалено у квітні 1867 р.

Д. Ф. Лямбль пропрацював у Харківському університеті одинадцять років. За цей час покращилось обладнання кафедр анатомії та патологічної анатомії, збільшилося приміщення кафедри, аудиторія була перебудована та пристосована для показу макрота мікропрепаратів, придбано перші у Харкові 12 мікроскопів, заведено халати для студентів. Душан Федорович заступав музей на кафедрі патологічної анатомії, під час його діяльності було сформульовано програму для посади прозектора кафедри патологічної анатомії, створено проект прокуратури Харківської губерньської земської лікарні.

Д. Ф. Лямбль був блискучим лектором. Його лекції, на які приходили не лише студенти та лікарі, а й професори інших кафедр, відповідали найвищим європейським стандартам, відрізнялися широтою кругозору лектора, ясністю та яскравістю викладу думки. Крім того, лекції професора викликали інтерес ще й тим, що Душан Федорович під час пояснення матеріалу малював крейдюю на дошці художні малюнки. З осені 1862 р. Д. Ф. Лямбль почав вводити новий додатковий «демонстративний» курс – на лекції демонстрували, аналізували та пояснювали патологічно змінені органи при певних захворюваннях.

Особливо популярними у місті були виступи Д. Ф. Лямбля як експерта на судових засіданнях. Про це знаходимо у А. Ф. Коні: «...З особливим блиском позначалися його знання та здібності у тих випадках, коли на запрошення суду чи сторін він був експертом у кримінальних справах. Крайш за ґрунтовністю, рельефністю та художньою зрозумілістю експертиз, з найважчих питань, мені не доводилося потім, під час моєї довгої судової діяльності, чути».

Професор Лямбль був чудовим прозектором. Він виконував аутопсії професійно, уважно, швидко, послідовно, помічав найменші патологічні зміни у всіх органах. Аутопсії мали велике навчально-пізнавальне значення та етичний вплив на студентів та лікарів, які завжди заповнювали секційну залу. Д. Ф. Лямбль говорив: «Якщо невдачі медичної практики змушують хворих мовчати, то патологічна анатомія відрізняється тим, що змушує мертвих говорити».

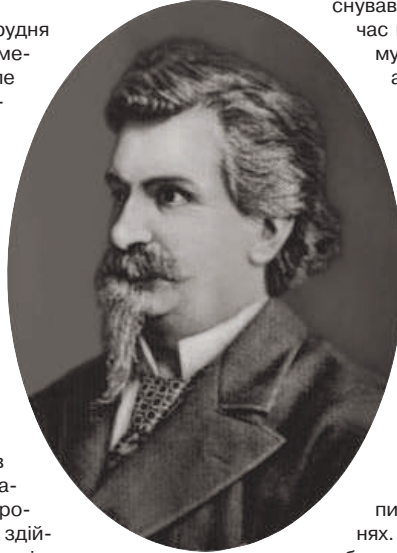
Знання Д. Ф. Лямбля були справді енциклопедичними: він виконав понад 100 робіт, присвячених різним галузям природознавства, етнографії, культури та лінгвістики слов'янських народів, нормальної та патологічної анатомії, гістології, паразитології та терапії. Лямбль займався вивченням запалення, пухлин яєчників, гнійного запалення очеревни, уродженої патології кісткової системи. Визначним його твором є монографія «Мікроскопічні дослідження кишкових випорожнень», де описано знайдене Лямблем у діарейних випорожненнях при кривавому проносі у дітей паразитичне найпростіше – «одноячеєзна наливчаста тварина» (до 1859 р. нікому невідома) і названо *Cercaria*. Згодом у Франції воно отримало назву *Lambliia intestinalis*, а захворювання, викликане лямбліями, – лямбліоз. Протягом 1861–1865 рр. професор Д. Ф. Лямбль випустив «Патологічну анатомію» у вигляді записок, гравірованих на камені. Ці записки є першим підручником із патологічної анатомії в Україні.

Д. Ф. Лямбль був активним громадським діячем, який брав «найактивнішу участь» у роботі Харківського медичного товариства, дійсним членом якого він був з 1861 р. Авторитет його був настільки високий, що товариші обрали його у 1867–1868 рр. президентом товариства.

У 1871 р. Д. Ф. Лямбля було призначено ординарним професором факультетської терапевтичної клініки Варшавського університету. Він помер у Варшаві 13 лютого 1895 р. після нетривалої, але важкої хвороби. Урочисте поховання праху Д. Ф. Лямбля відбулося на Повонзківському цвинтарі 16 лютого 1895 р. Професори-товариші покійного, студенти та безліч друзів і знайомих до самої могили проводжали труну, яка була вкрита вінками.

Яскраве, віддане без залишку служінню народу Душана Федоровича Лямбля і залишена його талантом спадщина надихатимуть на самовіддану працю багато поколінь лікарів.

Жаннета Перцева, директорка Музею історії ХНМУ



Д. Ф. Лямбль

СВЯТКОВІ ЗАХОДИ ДО ДНЯ СВЯТОГО МИКОЛАЯ



На початку грудня волонтерський сектор «Era Caritas» ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» організував святкові заходи для дітей із малозабезпечених родин, внутрішньо переміщених осіб і пацієнтів КНП «Міська дитяча клінічна лікарня» № 16 ХМР. Події пройшли в межах проекту "Medical Background" і були присвячені Дню святого Миколая.

4 грудня студенти відвідали дітей, які тимчасово проживають у гуртожитку НТУ ХПІ № 14. Захід «Веселий консилиум» розпочався з розмови про зиму й підготовку до свят. Дітям розповіли про Святого Миколая як добродійця й чарівника, який приносить подарунки слухняним дітям. Малеча активно називала чесноти доброї людини, а потім малювала святкові розмальовки й створювала зимові поробки з пластиліну. На завершення діти отримали подарунки від святого Миколая.

5 грудня команда завітала до дітей у лікарні. Після знайомства учасники збирали тематичні пазли, дізнавалися про історію свята Миколая та його життя. Також діти малювали, вирізали сніжинки і спілкувалися на цікаві теми. Кульмінацією стало вручення подарунків: розмальовок, канцелярії та блокнотів. Діти залишилися радісними й запросили волонтерів знову їх відвідати.

Обидва заходи подарували дітям святковий настрій і теплі спогади, за що вони щиро дякували нашим студентам.

Олексій Таран, II медичний факультет

ТЕМАТИЧНИЙ ЗАХІД

КВЕСТ ЗА МОТИВАМИ ХЕЛЛОВІНУ

У День Хелловіну мистецько-естетичний сектор Студентського самоврядування ХНМУ за підтримки кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії провів захопливий онлайн-квест «Код божевільного: вірус із глибин часу». Цей інтерактивний захід зібрав близько 50 студентів, які прагнули випробувати свої розумові здібності та зануритися в атмосферу таємниць.



Квест розпочався з інтригуючої історії про загадковий вірус, який загрожує світу, і завданням було знайти вакцину, щоб його зупинити. Учасники поділилися на команди, які змагалися, виконуючи завдання та досліджуючи потаємні закутки університету.

Цього року квест був особливо атмосферним, адже організатори вдало поєднали елементи жахів і науки, що відповідало тематиці Хелловіну. Яскраві декорації, загадкові звуки та оригінальні завдання створили унікальну атмосферу, що занурила учасників у світ пригод.

Крім того, квест сприяв зміцненню командного духу та комунікації між студентами. Учасники не лише випробували свої розумові здібності, а й мали змогу насолодитися спільним дозвіллям у веселій та дружній атмосфері.

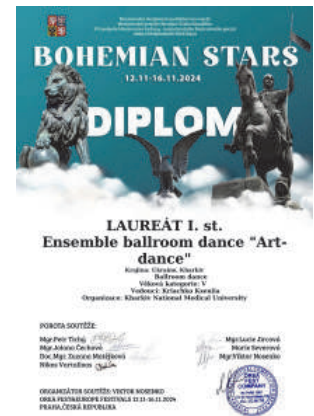
Ми вдячні всім, хто долучився до проведення тематичного заходу за їх активну участь.

Вікторія Наумова, III медичний факультет

СТУДЕНТСЬКЕ ДОЗВІЛЛЯ

ДОСЯГНЕННЯ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ МОЛОДІЖНОГО ЦЕНТРУ

Нещодавно в дистанційному режимі пройшли Всеукраїнські та Міжнародний фестивалі-конкурси мистецтв у місті Києві, а також у Празі.



Колективи гідно представили наш заклад та отримали такі здобутки:

- Міжнародний двотуровий конкурс мистецтв «Осінь рапсодія-2024» (м. Прага, Чехія) – ансамбль сучасного танцю «А-FAМ», НААНТ «Радість» та Народна аматорська вокальна студія «Каданс» – I місце;
- III Всеукраїнський онлайн-конкурс мистецтв «Україна єдина» (м. Київ) – ансамбль бального танцю «Art-dance» – I місце;
- Всеукраїнський конкурс талантів «Квіти надії» (м. Київ) – ансамбль художньої гімнастики «Грація», танцювальний колектив «Феерія» – I місце.
- Міжнародний двотуровий конкурс мистецтв «Bohemian stars-2024» (м. Прага, Чехія) – ансамбль бального танцю «Art-dance» отримав високі бали від журі і був нагороджений Дипломом за I місце за номер «Латина мікс», а соло-вокалістки Народної аматорської студії вокалу «Каданс» Марина Цимбал і Катерина Семененко підкорили суддів свої чарівним співом, за що і отримали нагороди за I місця.

Вітаємо учасників колективів та їх керівників і бажаємо ще більше перемог!

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

СПОРТ

ПРЕДСТАВНИКИ ХНМУ — УЧАСНИКИ ТУРНИРУ З ШАХІВ



19 жовтня 2024р. у Харкові відбувся VII відкритий рапід-турнір з шахів «Кубок безкорисливості», присвячений пам'яті Анатолія Квітко.

Турнір проводився за регульованою швейцарською системою в 9 турів з обрахуванням рейтингу ФІДЕ по швидким шахам. Основна мета – подальший розвиток цього виду спорту, його популяризація, активізація навчально-тренувальної роботи в спортивних організаціях, підвищення рівня майстерності спортсменів. Усього в турнірі взяли участь 60 спортсменів. Серед них були співробітники та студенти нашого університету:

- Наталія Стратій (кафедра фізичного виховання та здоров'я);
- Сергій Маровтій (Навчально-науковий інститут якості освіти);
- Діана Олійник (III медичний факультет);
- Костянтин Мартиненко (III медичний факультет).

Нагадаємо, що Анатолій Квітко – харківський шахіст, меценат, який впродовж багатьох років допомагав у проведенні шахових змагань у Харкові.

СТУДЕНТИ ХНМУ – ПРИЗЕРИ ШАХОВО-ШАШКОВОГО ТУРНИРУ

15 листопада 2024р. Харківська міська рада провела шахово-шашковий турнір «Шах, мат та в дамки» для студентів харківських ЗВО. Захід проходив в онлайн-форматі та був приурочений до Міжнародного дня студента. Усього змагалось 14 команд у шашковому турнірі та 16 у шаховому.

Студенти нашого університету взяли активну участь у змаганнях та стали призерами – посіли 3-є місце у шашках і 3-є у шахах.

У турнірі взяли участь:

- Дмитро Бондарь – I медичний факультет;
- Костянтин Мартиненко – III медичний факультет;
- Карина Лобанова – IV медичний факультет;
- Діана Олійник – III медичний факультет.

Вітаємо учасників з призовими місцями та бажаємо подальших перемог!

ВІТАЄМО ФУТБОЛЬНУ КОМАНДУ ХНМУ!



Футбольна команда ХНМУ посіла 3-є місце в Золотій лізі у чемпіонаті України з футболу серед студентів-медиків вищих навчальних закладів України від Української футбольної асоціації медиків, який відбувся у листопаді цього року в місті Винники, Львівська область. У чемпіонаті взяли участь 11 медичних закладів вищої освіти України.

Вітаємо нашу футбольну команду ХНМУ з призовим місцем на чемпіонаті!

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ ОЛІМПІЙСЬКОГО ТИЖНЯ!



У рамках Олімпійського тижня викладачі кафедри фізичного виховання та здоров'я провели Олімпійський урок та конкурс відеороликів.

Основною тематикою Олімпійського уроку «Разом до Перемоги» були виступи українських спортсменів на XXIII Літніх Олімпійських іграх у Парижі. На заході здобувачі вищої освіти дізналися багато цікавого про Олімпіаду-2024, наприклад:

- Олімпійський вогонь вперше в історії пронесла паралізована лю-

дина в екзоскелеті;

- вперше на Олімпійських іграх відбулись змагання з брейк-кінгу, серфінгу, скейтбордингу та скелелазіння;
- Олімпіада вперше була гендерно збалансованою (50% жінок, 50% чоловіків) та ін.

Слухачі були вражені високим рівнем громадянської активності та патріотизму серед українських спортсменів, які пожегали ЗСУ значну частину призових за виступи на Олімпіаді.

Активно здобувачі вищої освіти долучилися й до конкурсу відеороликів «Живи та рухайся», що проводився з 10 до 30 вересня 2024 р. Переможці конкурсу визначалися колегіально за рішенням конкурсної комісії. Серед критеріїв оцінювання конкурсних робіт були актуальність та повнота розкриття теми, творчий підхід, естетичність роботи.

Переможцями конкурсу стали:

- 1-е місце – I медичний факультет;
- 2-е місце – стоматологічний факультет;
- 3-є місце – II медичний факультет;
- 4-е місце – IV медичний факультет;
- 5-е місце – III медичний факультет.

Кафедра фізичного виховання та здоров'я бажає усім міцно-го здоров'я, фізичної активності, високих спортивних результатів та Перемоги!

За матеріалами кафедри фізичного виховання та здоров'я

ДЕНЬ ДОНОРА

ДАРУЮЧИ ЖИТТЯ



17 грудня 2024р. Профком студентів ХНМУ провів День донора цільної крові серед студентів та співробітників університету у стінах нашої alma mater. До заходу долучилася ГО «Студентське самоврядування ХНМУ».

Задача крові відбувалася на цокольному поверсі ХНМУ з дотриманням усіх безпечових умов. Загалом донорами стали 45 співробітників та студентів ХНМУ.

Висловлюємо подяку адміністрації Харківського національного медичного університету, здобувачам вищої освіти, співробітникам, адміністрації ідальні ХНМУ та Центру переливання крові за небайдужість та залученість у надважливій акції у ці нелегкі часи.

За інформацією Профкому студентів ХНМУ

ЩО ЧЕКАТИ У РІК ЗЕЛЕНОЇ ДЕРЕВ'ЯНОЇ ЗМІЇ?

Минає ще один дуже важкий для всіх українців рік. Проте ми не здаємося і продовжуємо вірити у краще. Традиційно публікуємо гороскоп на 2025 рік, щоб кожен міг трохи зазирнути в майбутнє і дізнатися, на що звернути увагу.

Яка тварина є символом 2025 року?

Символом наступного року буде Зелена Дерев'яна Змія. Змія є не лише символом мудрості та спокою, але й уособленням гнучкості, креативності та духовного розвитку.

Зелений колір, який супроводжує стихію дерева, привносить у життя енергію відновлення. Дерев'яна Змія має природну здатність адаптуватися до змін і знаходити баланс, що є важливим аспектом у всіх сферах життя.



Яким буде 2025 рік за східним гороскопом?

Щур

У 2025 році Щурів очікує стабільність та впевненість у своїх силах. Ви матимете можливість досягти важливих цілей, однак будьте уважні з фінансами – можуть виникнути непередбачувані витрати. У відносинах пануватиме гармонія, а нові знайомства відкриють перспективи для збагачення соціального кола.



Бик

Для Биків 2025 рік стане часом змін і трансформацій, які вплинуть на життєві цінності та світогляд. Рік Змії також сприятиме зміцненню родинних зв'язків, а нові знайомства можуть позитивно позначитися на вашому житті.



Тигр

Тигри отримають сприятливі можливості для розвитку лідерських якостей. Важливо зберігати емоційну рівновагу, оскільки в сімейних стосунках можливі конфлікти, які можна уникнути завдяки відвертому діалогу.



Кролик/Кіт

У 2025 році Кролики/Коти можуть виявити креативність у нових проєктах і захопленнях. Рік також буде сприятливим для романтичних відносин: самотні Кролики/Коти матимуть шанс зустріти своє кохання, а в сім'ях пануватиме гармонія.



Дракон

Для Драконів 2025 рік буде вдалим як у кар'єрі, так і в особистому житті. Важливо уникати зайвих витрат. У любовних справах на вас чекають нові почуття або глибші стосунки з партнером.



Змія

Зміям у 2025 році обіцяно удачу в досягненні амбітних цілей. Рік буде сповнений змін в особистому житті – можливі нові знайомства або зміни в існуючих стосунках. Важливо підтримувати баланс і зберігати внутрішню рівновагу.



Кінь

Для Коней 2025 рік стане періодом прояву лідерських якостей і вміння приймати рішення. У сімейному житті пануватиме гармонія, але для зміцнення зв'язку з партнером варто приділити більше уваги стосункам.



Коза

2025 рік для Кози буде сповнений творчих можливостей. Нові проєкти можуть принести задоволення, але важливо не перевтомлюватися. В особистому житті на Кіз чекає оновлення почуттів і можливі нові романтичні стосунки.



Мавпа

Мавпам рік Змії принесе нові знайомства та можливості для розширення соціального кола. Однак варто бути обачними, щоб не втратити контроль над ситуацією. Для сімейних Мавп очікується гармонія у стосунках.



Півень

Півень у 2025р. зможе досягти своїх цілей, однак важливо уникати конфліктів і бути готовим до труднощів. Рік обіцяє шанс на нове кохання або відновлення почуттів у вже існуючих стосунках.



Собака

Для Собаки 2025 рік обіцяє успіх як у кар'єрі, так і в особистому житті. У відносинах з партнером вдасться зміцнити союз, однак варто бути уважними з фінансами через можливі непередбачені витрати.



Свиня

Свині знайдуть гармонію та баланс у 2025 році. Це сприятливий час для романтичних стосунків, а нові знайомства можуть перерости у справжню дружбу або любов.



За матеріалами сайту «Молодий буковинець»

Новорічний Харків

**«Медичний університет»**

Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції : 61022, Харків, пр. Науки, 4.**Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707 73 60****e mail** : info@knuu.edu.uaknuu.edu.ua

Підписано до друку 23.12.2024. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл. вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 12/23 01.

Видання підготовлено та надруковано у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Науки, 40,

www.kontrast.kh.uaРеєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точністю викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.**Редакторка В. Захаревич****Коректорки М. Тарасенко, Є. Рубцова**